

Datum	06.08.2007	Autor	N.Knežić
Novina	Dnevnik	Rubrika	Vojvodina
Tema	Bački Petrovac	Strana	32
Naslov	Umeće čuvanja tradicije		

ЗАВРШЕН НАЈВЕЋИ КУЛТУРНИ ПРАЗНИК СЛОВАКА ВОЈВОДИНЕ

Умеће чувања традиције

БАЧКИ ПЕТРОВАЦ: Највећа манифестација Словака на овим просторима, „Словачке народне свечаности“, завршена је јуче у Бачком Петровцу. Била је ово прилика да се обележи и 75. година од оснивања Матице словачке и подсети на њену основну идеју и мисију, а то је да негује и очува традицију, језик, културу, књижевност и друштвено - историјско наслеђе Словака. Словачке народне свечаности отворио је у пе-

так републички министар културе **Војислав Брајовић**, а након отварања одржан је концерт фолклорног ансамбла „Доправа“ из Братиславе.

Током тродневне манифестације организовани су бројни културно - уметнички, забавни и спротски програми. Пажњу бројних посетилаца привукао је Вашар уметности, који је одржан у суботу у „Врбари“, где је приказано како Словаци чувају своју тради-

цију. Учесници из села у којима живи претежно словачко становиштво приказали су своје рукотворине, али и богату националну кухињу у којој предњаче специјалитети као што су штрудла и тапци с маком, хрскаве херовке, кифлице са салом, капусњики и незаобилазни кулен, само су део богате словачке гастрономске понуде, а све ови укусне рукотворине могле су и да се пробају. Силбашани су изложили маштовито исечене лубенице, а гости из Сремских Карловаца понудили су на пробу своја чувена вина. Свој штанд имала је и галерија „Ахој“ из Бачког Петровца. Они су изложили сувенире: куварице, кецељаче за флашу, украсене метле, осликано камење и тикве и још много оригиналних ствари.

Јучерашњи, последњи дан манифестације, обележен је бројним спортским такмичењима, одржан је концерт црквених песама у баптистичкој цркви, свечана миса у римокатоличкој и свечана литургија у евангелистичкој цркви. На крају су деце фолклорне групе показали своје играчко умеће, на гала концерту „Деца честитају матици“.

Словачке народне свечаности финансијски су помогли Уред за Словаке у иностранству Републике Словачке, Матица словачке у Словачкој, републичко Министарство културе, Покрајински секретаријат за прописе, управу и националне мањине и покрајински секретаријат за науку и технолошки развој.

Н. Кнежић

Фото: Н. Стојановић

Рукотворине привукле посетиоце

Datum	06.08.2007	Autor	D.Kokotovič
Novina	Građanski list	Rubrika	Panorama
Tema	Bački Petrovac	Strana	8
Naslov	U Bačkom Petrovcu okupilo se dvadeset sela		

Slovačke narodne svečanosti

U Bačkom Petrovcu okupilo se dvadeset sela

Održana je i modna revija narodnih nošnji. Kako se moglo videti ali i čuti od domaćina, slovačka nošnja u svakom selu ima neke specifičnosti

Datum	06.08.2007	Autor	D.Kokotoviæ
Novina	Građanski list	Rubrika	Panorama
Tema	Baèki Petrovac	Strana	8
Naslov	U Baèkom Petrovcu okupilo se dvadeset sela		

Slovaèke narodne sveèanosti održane su proteklog vikenda u Baèkom Petrovcu. Manifestacija je zvanièno trajala tri dana, ali su joj prethodili propratni sadržaji kao što su vernisaž izložbe „Žetva u uspomenama“, izložbe fotografija „Fotoesperanto“ Jana Hlavaèa i „Na digitalnim krilima“ Ondreja Vizija iz Podgorice, kao i susret studenata i izložba slika naive umetnice Ane Kotvaš iz Padine. Iako vreme nije išlo na ruku organizatorima, ovu manifestaciju dnevno je posećivalo oko 5.000 ljudi, što s prethodnim propratnim programima èini skoro 20.000 posetilaca.

Ovogodišnje Slovaèke narodne sveèanosti zvanièno je otvorio ministar kulture Srbije Voja Brajoviè, a prvi dan manifestacije obilovao je kulturno-umetnièkim programom. Bili su tu vrsni umetnici, recitatori, pevaèi, prezentovano je sve ono najbolje iz slovaèke muzike, pozorišta i poezije. Svoje mesto su našle i raznorodne izložbe, poèev od filatelistièke „Petrovecfila“, preko izložbe posvećene dr Janu Buljiku, do skulptura i crteža akademskog vajara Jana Stupavskog iz Stare Pazove. Prvi dan sveèanosti završen je koncertom gostiju iz Slovaèke, folklornog ansambla „Dopravar“ iz Bratislave.

Drugi dan obeležio je Vašar narodne umetnosti, ove godine nazvan „Bogatstvo naših sela“. Posetioci su mogli da vide predstavljanje svih slovaèkih sela njihovim nošnjama, specijalitetima narodne kuhinje, brendovima. Od trideset uèesnika, bilo je deset samostalnih proizvođaèa koji su se vratili starim zanatima. Osim slovaèkih mesta, ove godine su uèestvovali i Sremski Karlovci, te gosti iz Niša i Zemuna, što Slovaèkim narodnim sveèanostima daje i multikulturalnu dimenziju.

Svima nama posebno je zanimljiva slovaèka narodna nošnja, posebno ženska, prepoznatljiva po širokim suknjama prekrivenim vezenim keceljama i upotpunjena maramama i èipkom ili

vezenim košuljama.

- Ovakvu nošnju nekad su nosile naše bake, koje su ih same ruèno šile, vezle i ukrašavale. Ovako je izgledala za vreme moje prababe, a ja veè imam 70 godina - kaže nam Erka Seèova iz Pivnica i dodaje: - Samo mali broj starijih žena još uvek nosi tradicionalnu slovaèku nošnju. Pokazale smo kako je izgledala pre sto godina, a ova danas malo je modernizovana. Sad se ispod suknje nose samo dva-tri žipona, a nekad nijedna žena nije imala manje od šest. Bile su i dosta duže, skoro do èlanaka. No, bitno je da su lepe, a sve što je lepo i kvalitetno dobro je, nije važno koliko je staro - zaključuje Seèova. Pivnièani su predstavili i mušku nošnju od belog ruèno

Oèuvanje kulture i tradicije

- Slovaèke narodne sveèanosti poèele su pre 45 godina kao smotra Slovaka. Moto tih sveèanosti bio je: sastajmo se da ne bi na sebe zaboravili. U to vreme nije se tako lako putovalo i nije bilo televizije. Jednom godišnje okupili bi se Slovaci iz svih slovaèkih sela da bi pokazali ono najbolje što imaju, dostignuća u kulturi i na svim životnim poljima. Mislim da je danas manifestacija izgubila tu draž jer ima više mogućnosti za komunikaciju. Sad je smisao oèuvanje tradicije i mogućnost da mladi imaju dodir s njom. Istovremeno pokušavamo da napravimo od ovog turistièku atrakciju za one Slovaèke koji žive u inostranstvu, a dolaze ovamo na godišnji odmor baš u to vreme. Dodu nam i posetioci iz bratskih gradova, društva iz Slovaèke i, naravno, uvek sa sobom pvedu prijatelje, tako da možemo očekivati da će jednim delom ova manifestacija postati turistièka atrakcija, mada ponavljam da je sama njena ideja oèuvanje i promocija slovaèke kulture i tradicije - govori nam Ljubostava Štrba, v.d. direktor Turistièke organizacije opštine Baèki Petrovac.

Datum	06.08.2007	Autor	D.Kokotović
Novina	Građanski list	Rubrika	Panorama
Tema	Bački Petrovac	Strana	8
Naslov	U Bačkom Petrovcu okupilo se dvadeset sela		

i specijalitete domaće kuhinje: taške, salovnjake, oblatne s belancima, čuveni kisački kulen, bakine kolače, jabuke prelivene šećerom, šubara tortu i seljački okrugli hleb, koji se i dan-danas peče u pojedinim domaćinstvima u ovom mestu. Svako selo donelo je ono što ga najbolje prezentuje i čime se ponosi.

Održana je i modna revija narodnih nošnji. Kako se moglo videti ali i čuti od domaćina, slovačka nošnja u svakom selu ima neke specifičnosti. Tako, na primer, nošnja iz Aradca nema vez, mnogo je jednostavnija, ukrašena čipkom, dok je u Bačkoj izvezena motivima različitim od sela do sela. Izabrana je takođe i mis narodne nošnje, mlada Tatjana Makanova iz Silbaša. Sledili su defile učesnika gala koncerta folklornih ansambala i sâm koncert pod nazivom „S vencem prošlosti ispod ogjavlja budućnosti”.

Treći dan Slovačkih narodnih svečanosti protekao je u znaku sportskih nadmetanja. Nadmetali su se sportski ribolovci, stonoteniseri, lovci, šahisti, fudbaleri i košarkaši. Takođe su organizovani i programi u evangelističkoj, baptističkoj i rimokatoličkoj crkvi. Program je završen gala koncertom dečjih folklornih ansambala „Deca čestitaju matici” i pozorišnom predstavom „Gospoda seoskog starešine” pozorišta „Jan Halupka”.

D. Kokotović

Foto: V. Jovanović

radenog platna, s obaveznim šeširom i ručno pletenom torbicom, u kojoj se nosio ručak, hleb, luk, kulen, slanina, boca rakije ili vina.

Kisačani su predstavili domaće ručne radove

